

PAMFLET

1544^a

Artijckelen vanden Treffues

ofte bestant/voorgestelt by de Heeren Amb-
bassadens vande Coningen van Franckrijck en groot
Britagnien inde vergaderinge vande Heeren Staten Generael.

Ghelijck als gheschiet is / dat de seer Hooge Grootmachtich-
ste Princen Albertus ende Isabella / Certshertogen van Oost-vrijck / Her-
togen van Brabant/ ende Graven van Vlaenderen / etc. Hebben den 24.
der maendt April 1607. ghemaect eenen Treffues / ofte sijnstandt van Wapenen/
met de Hooghe Grootmoghende Heeren / de Heeren Staten Generael der Ver-
eenichde Provintien inde Nederlantē / in qualiteyt als houdende de seive voorsz
Staten/Landen ende Provintien op de welke sy niets en pretenderē / met beloffte/
de selve te doen satisficeren by den seer Hooghen/ Grootmachtichsten ende seer Ex-
celentē Prince Philippus de derde Coninck van Spagnien / etc. Om by den voorsz
Coninck haer van gelijcke verclaringe te geven. Welcke voorsz Treffues middelet
tijt is verscheyden reysen verlengt ende gecontinueert / tot den eynde vanden tegen-
woordigen Jare 1608. op hooppe van teennemael neder te legghen ende up te blif-
sen dese ellendige / jammerliche / bloedighe Oorloghe (die soo langhen tijt / tusschen
henlieden heeft gheduyrt) door eenen goeden verskerden eeuwighen Wyde / de-
welcke nochtans niet en heeft connen ghetroffen werden / ter oorsaecke van ver-
scheyden groote verschillen / tusschen henlieden betegent inde conferentie / ofte verge-
lijckinge / die sy rsamen ghehadt hebben over dit subiect ofte ontwerpinghe vande
voorzeden handelinghe : Ende waren alreede op weghe om wederom tot de wapen-
nen gecomen te hebben / ten ware door tusschen syzeken vande Alderchristelijckste
Coningen van Franckrijck / ende groot Britagnien / de Ehr-voorzstelijcke Princen /
den Pals-graue / ende Brandenburg / de Marquis van Ansbach / en Lant-graue
van Hessen. Welcke zijnde bewogen door eenen goeden ende heyligen pber / heb-
ben door hare Ambassadeuren (als zijnde op den weghe om te helpen de bevoorzde-
ringe van soo goeden ende heyligen werck) doen voorszstellen eenen Treffues ofte be-
stant van langhe Jaren / op seker conditien / naert inhouden van seker gheschifte /
van humnent wegghen overgelevert aende gedeputeerde vande voorsz Heeren Certs-
hertoghen / als oock aende voorsz Heeren Staten in hunne gemeyne vergaderinge /
met bidden ende smeecken aen d'een en d'ander partye hun hier in te willen gedra-
ghen ofte reguleren / op welck gheschifte naer verscheyden conferentien / waren op
heden tegenwoordich in hunne persoonen / inden naem ende als hebbende spe-
ciale Procuratie vande voorsz Heeren Certshertogen om te tracterē / so wel in hun-
nen name / als hun sterck maekende voorsz den voorsz Heer Coninck van Spagnien
ter eere syde / Als gedeputeert zijnde / ende hebbende volcomen last ende
macht van de voorsz Heeren Staten Generael / blijckende by hzelen van bevel en
Procuratie van date Waer vanden inhoudt der selver Procuratie /
is hier naer by andere vermengt ende inghesloten / de welke daer in te samen zijn
atcroopt gebleven / alsoo hier naer volcht.

1544 a

Err

3.

Eerstelick (te weten) dat het tegenwoordige Tractaet sal ges-
daen en gepasseert werden / by de voorsz Heeren Eeris hertogen inden voorsz
naem en qualitepten / met de voorsz Heeren Staten Generael / in qualiteptals
houdende de selve voorsz byre Staten / Provincien ende Landen op de welcke sy niets
en pretenderen / ende tot waerheyt ende bevesting des selven Tractates / Soo sal
den Treffues ende bestandt wesen ende op houden van alle Acten van Hostilitept
oft byantschap / voorsz den tijt van thien Jaren / beginnende ofte innegaende / den
eersten Januari naefcomende / als wanneer den Treffues (die by tegenwoordich
ghenieten) is byt gaende / in welcken tijt tusschen de voorsz Heer Coninck van
Spagnien / Eeris hertogen / en Staten Generael / Soo wel ter Zee als andere wa-
teren ende te Lande / in alle hunne Coninckrijcken / Lantschappen / Landen ende
Heerlijcheden / ende over al met haer Inwoonders ende Onderdanen / van wat
qualitept ofte conditie de selve moghen wesen / sonder exceptie van plaetsen noch per-
sonen / sullen moghen handelen ten aensien van t-ghene dat in Europa is : waer in
by verstaen alle de Custen van de middelantsche Zee / begrepen te wesen / ende wat
belangt de gene die bypten Europa zijn / het sal staen tot keuse (ende belieben) van
den voorsz Heer Coninck te verclaren binnen by Maenden oft by wil dat de voorsz
Treffues aldaer plaerse ende stant grijpen sal / ende soo by dat toestaet ende daer in
consenteert / sal de selve ghehouden ende gheobserveert werden met gelijcke trouwe /
ende versekerheyt als vooren / soo niet / ende den voorsz tijt gepasseert zijnde / en dese
verclaringhe by hem niet ghedaen ware / soo sal een pder houden / ende blyven inde
bypheyt die by tegenwoordich heeft / sonder dat de Acten van Hostilitept / en byant-
schap / welke gheschieden in alle plaetsen bypten Europa / ende middelantsche Zee /
mogen ghenomen ende gehouden werden voorsz verbyperckinge vanden voorsz Treff-
ues / diemen niet te min sal continueren.

III.

Gheduerende den selven Treffues / een pder sal blyven in zijn gheset / ende volco-
mentlijck ghebyrucken ende genieten / vant gene by tegenwoordich beside : Ende
om de Limsten te reguleren / ende om den onderschept te weten van de Dorpen en
geuchten / wat plaetsen / Steden / Landen ende Heerlijcheden de selve moeten volgen /
ende wat een pder daer in is houdende / sy sullen van d'een en d'ander sijde notable
personen daer toe committeren / die daer op ver gaber en sullen / om trecht daer van
te spreken / sonder nochtans dat de voorsz Treffues / daerom soude ghebyoken we-
sen / ter oorsake / oft alwaert dat sy daer in niet en conden accorderen.

III.

De onderdanen ende Inwoonders der Landen vanden voorsz Heer Coninck /
Eeris hertoghen / ende Heeren Staten / sullen houden goede correspondentie ende
vriendschap met malcanderen geduerende den voorsz Treffues / sullen moghen fre-
quenteren / besoecken / ende weder heeren van d'een landt in d'ander / ende haren han-
del / traffiq ende comenschap by ende liber ghebyrucken / soo wel te Lande / ter Zee
als andere wateren / ende van gelijken dat de Onderdanen en Inwoonders der
landen van de voorsz Heeren Staten / sullen (in Spagnien ende andere landen we-
sende onder de gehoorzaamheyt vanden voorsz Heer Coninck ende Eeris hertogen)
ghenieten de selve bypheyt ende versekerheyt die welcke gegeven zijn aen de onder-
danen

hanen banden Coninck van groot Britagnien/In het leste Tractact van Wyse ge-
maect met den boorz Coninck van Spagnien.

III.

Ende alsoo hunnen handel drijvende/en sullen niet gehouden zyn te betalen eeni-
ghe meerdere Rechten/Tollen/ofte Impositien/dan de ordinare ende diemen ghe-
woonlick is te betalen/en sullen niet anders getraceert worden dan de natuerlike
onderdanen / ende ghelijck vzienden ende gheleerde / die het minste sullen belast
werden.

IV.

Van ghelijcken en salmen niet vermogen/der Cooplieden/ Capiteynen van sche-
pen/Piloten/noch Boots/ghesellen/Schepen/Coopmanschappen/Waren/ende andere
goedere hun toebehoozende/arresteren ofte in nemen/t'waer upt crachte van eenich
alghemeyn /ofte particulier ghebodt/noch om eenighe oorzaecke diet soude moghen
wesen/jae selfs niet onder pretext/om hun daer mede te dienen/ tot behoudenisse en
defensie van hare landen / in welcken ghevalle wy niet en verstaen begrepen te zyn
de Arrestementen ofte aentastingen / die dooz ordinairse middel van Justitie ghe-
schieden /ter oorzaecke van schulden/Obligatie ende weerdighe Contracten / op de
welcke men naer recht en reden sal procederen / ghelijckmen ghewoonlick is te
doen.

V.

Soo hier na gebonden werde dat den Coophandel inde Nederlanden werde on-
bequaem ende hinderlick gebonden ter oorzaecke van Tollen/Cabellen en andere
Impositien/diemen van d'eene en d'ander syde op de goederen/Coopmanschappen
ende ware is heffende / d'eerste versoek dat van wegghen de boorz Ceris herioghen
sal gedaen werden/is datter Commissarissen van der Staten syde sullen ghedepu-
teert werden/om de selve met gemeyn Advijs te reguleren/modereren ofte versoet-
soo het doenlijck is/sonder dat den Treffues daerom soude ghebroken wesen / oft sy
daer in niet en konden accorderen.

VI.

Inde selfde conferentie ende vergaderinge (soo het doenlick is) sal oock boorzien
werden op de ontblootinghe vande ingenomen ende gheconfisqueerde goederen/om
deselbe (geduerende den Treffues) te doen ghenteten byde ghene op dewelcke de be-
sittinghe toe comt.

VII.

Soo eenighe sententien ende bonnissen/gegeven waren tusschen persoonen / van
diversche partijen hier in niet verboden / t'sp in materie Civil ofte Criminel/gedur-
rende den Treffues/en sal gheen executie mogen ghedaen werden tegens de verwe-
sene persoonen noch op heure goederen.

VIII.

Alle bysien van Marque/ofte Repräsentatie en sullen oock inden boorz tijt niet mo-
ghen ghebruypt oft toegelaten werden/ten waer om kennisse van saccken / en dier
oorzaecken om dat het by Keyserlijcke wetten/en insettinghen toe ghelaten is.

IX.

Men sal niet moghen vertoeven/ofte blyven liggen in havenen/hooftden / plaats
ofte Reeden met Schepen ende volck van oorloghe in sulcken nombze ende ghetal/
dat

dat suspitie indehste gheben / sonder oozloff ende toelatinghe van de ghene die ober
de boorz / Havenen hooft den ende Reeden ghebedt heeft.

¶ III.

Men sal geen nieuwe Schansen / Forten ofte Stercken mogen maecten gedue-
rende den boorz Treffues.

¶ IIII.

De ghene die vertroocken zijn geduerende de oozloghe in Neutraele landen / sullen
moghen de vruchten vanden Treffues ghenieten / en wederom in haer oude woon-
plaetsen keeren soot haer goet dunct / en aldaer in goede verskerthept wonen / mits
onderhoudende de wetten vanden lande.

¶ IIIII.

De Heeren vanden huyse van Nassau / die verbonden zijn booz de schulden van
wijlen mijn Heere den Prince van Oranien / by hem ghecontracteert / sedert den
Jaer 1567. tot synen overlijden / en sullen ter oozsaecke van dien / in haere persoonen
ofte goederen daerom niet moghen verbolcht werden / So lange als den Treffues
sal dueren.

¶ IIIIII.

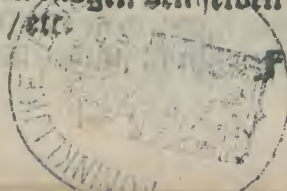
So der eenighe vertrooztinghe inden Treffues gebete / tot naedele van pemanden
int particulier / salmen somerlijcken recht doen op de clachten vande schade te ver-
beten / naer de rechten vanden selven lande daer het ongelijck ende de schade sal
ghedaen zijn / sonder dat het gheoozlooft sal zijn / de wapenen daerom aen te nemen /
ende ter oozsaecke van dien / den Treffues te breken. Sal niet te min toegelaten we-
sen ter saecke van mis handeling / hem by openbaere Justitie te behelpen / oft by
brieven van Marque ende Reyzesalle / ghelijckmen ghewoonlijck is te doen.

¶ IV.

Maer sooder pets booz genomen werde op de landen (ende Reeden) vande boorzse-
de Heeren / Coningen / Certs Hertoghen / ende Staten / ofte tot haren nadele / t'sy
by oberbaringe van eenighe plaetsen / openbaer ghewelt / ofte door ghemeyn Arrest
van Scheyen / pploten / Schippers / ende Coopmanschappen. De bootshap daer
van gedaen zijnde van wegen des beschadighden / de schade sal gherepareert wer-
den / binnen ses Maenden daer naer / andersins die wepgerich daer in sal bevonden
werden / ofte booz der upstel daer in soet / sal gehouden werden booz verbreeker
vanden Treffues / ende aende parthye toegelaten werden / hem daer teghen te ver-
sien alsoo hiet sal goet binden / ende oozbeelen noodich te zijn tot verskerhept van
synen staet.

Alle dese teghenwoordighe Artijckelen gheratificeert / ende gheapprobeert / by
de boorzse de Heeren / Certs Hertoghen / en Staten generael / sullen de brieven van
Ratificatie in goede en behoorlicker forme werde overgelevert binnen acht daghen /
ende binnen een Maent daer naer by eenen pegelicken vande Probitien int byson-
der. Ende belangende de Ratificatie ofte bevestinghe vanden boorz. Heer Coning
van Spagnien / de boorz Heeren Certs Hertoghen hebben beloof / ende zijn ghe-
houden deselve hun te geven binnen by Maenden / oock in goede ende behoorlicker
forme / ten eynde dat de boorz Heeren de Staten / hunne onderdanen / en Inwoon-
ders haerder landen mogen den selven Treffues volcomentlick ende in alle vers-
kerhept ghenieten / etc.

¶ IIIIIII.

ober

educ

tullen
oon
mits

ban
t den
onen
fues

nden
ber
e sal
nen/
we
t bp

sep
t sp
rest
aer
der
den
ker
der
an

bp
an
en/
on
ng
he
ke
on
le